

Практичні рекомендації для учнів групи 24

Професія: Агент з організації туризму

Тема 2. Самостійне виконання робіт агента з організації туризму

2.1 Ведення документації, зберігання інформації.

Мета уроку

Навчальна: ознайомити учнів з документацією туристичного підприємства, навчити обробляти та зберігати отриману інформацію

Виховна: виховувати в учнів відповідальність, точність, пунктуальність, виховати інформаційно-освічену особу, культуру роботи та інтерес до вивчення професії «Агент з організації туризму»

Розвивальна: розвивати логічне мислення і пізнавальний інтерес учнів до обраної професії.

Основні види туристичних документів

Їх можна розподілити на: інформаційні, облікові, розрахункові, звітні.

До інформаційних документів належать такі, що містять інформацію про хід продажів, графік проведення подорожі, конкретні умови обслуговування, підтверджують його бронювання, а також повідомляють про зміни й ануляції. Це туристичне повідомлення може бути передане у вигляді факсу, телексу, електронного листа, у кодованому вигляді тощо.

Облікові документи служать для відміток про реально отримане туристичне обслуговування під час подорожі і в подальшому виступають підставою для розрахунків (перерахунків) між приймаючою та направляючою фірмою, а також — між фірмою і туристами. У ролі облікового документа може виступати туристичний ваучер, використовуються також картки туриста (картки обслуговування) для туристів-індивідуалів, листи обслуговування (листи

відміток) і маршрутні ордери для груп туристів. Зафіксувати надане обслуговування можна також актом, складеним представниками туристичних фірм- сторін.

Основними документами, що використовуються як для розрахунків із підприємствами обслуговування туристів, так і при розрахунках між туристичними фірмами-партнерами, є рахунки-фактури. Але в деяких організаціях використовуються також книжки підтвердження виконання замовлень на обслуговування, що мають вигляд чекових книжок із певною кількістю зброшурованих і пронумерованих подвійних сторінок. Кожне підтвердження заповнюється у двох примірниках. Перший примірник видається підприємству-виконавцю обслуговування і є підставою для перерахування йому грошей, другий — залишається у книжці для звіту. Підставою для перерахунків між фірмами може бути також й акт обслуговування або ваучер.

Звітні документи можна поділити на внутрішньофірмові, які служать для аналізу витрат на туристичну подорож і використання виділених на неї коштів або мають маркетинговий характер — вивчення якості продукту, і зовнішні, що є формою державної статистичної звітності. Їх види, порядок заповнення та подання визначаються Наказом Державного комітету статистики України від 4.03.1998 р. № 96. Своєчасна подача форм державної статистичної звітності є обов'язком туристичних фірм. За її неподачу відповідно до чинного законодавства керівні органи мають право накладати штрафи на керівників туристичних фірм за порушення правил обліку й статистики, а також призупиняти дію ліцензії на невизначений термін.

Види договорів в туризмі та порядок їх оформлення.

За договором на туристичне обслуговування одна сторона за встановлену договором плату зобов'язується забезпечити надання за замовленням іншої сторони комплексу туристичних послуг . До договору на туристичне обслуговування застосовуються загальні положення договору про надання послуг, якщо інше не передбачено законом та не суперечить суті зобов'язання. Договір на туристичне обслуговування укладається в письмовій формі відповідно до закону. Договір на туристичне обслуговування може укладатися шляхом видачі ваучера. До укладення договору на туристичне обслуговування споживачу туристичного продукту має бути надана інформація про: 1) основні вимоги пропонованих до оформлення виїзних/в'їзних документів на в'їзд/виїзд до країни тимчасового перебування), у тому числі інформацію щодо термінів їх оформлення; 2) медичні застереження стосовно здійснення туристичної поїздки, у тому числі протипоказання через певні захворювання, особливості фізичного стану і віку туристів для участі в поїздки; 3) туроператора , його місцезнаходження і поштові реквізити, наявність у туроператора ліцензії на здійснення туроператорської діяльності, сертифікатів відповідності та іншу інформацію відповідно до законодавства про захист прав споживачів; { Пункт 3 частини четвертої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2608-VI від 19.10.2010 } 4) розмір фінансового забезпечення туроператора чи турагента на випадок його неплатоспроможності чи неспроможності та кредитну установу, яка надала таке забезпечення.

Ваучер як основний туристичний документ. Правила оформлення.

Туристичний ваучер (путівка) - документ, що підтверджує статус особи або групи осіб, як туристів, оплату послуг чи її гарантію і є підставою для отримання туристом або групою туристів туристичних послуг. Туристичний ваучер (путівка) - це письмовий акцепт суб'єкта туристичної діяльності на виробництво та продаж туристичного продукту. Він (вона) є невід'ємною частиною угоди, а також документом первинного обліку у суб'єктів туристичної діяльності.

Туристична путівка (ваучер) повинна обов'язково містити такі положення:

найменування та місцезнаходження суб'єкта туристичної діяльності, місце і дату видачі туристичної путівки (ваучера), назву туру; прізвище, ім'я туриста, паспортні дані (при груповій поїздці прізвище, ім'я керівника групи з доданим списком групи); місце і дату початку і закінчення маршруту, його тривалість, вид транспорту; назву, адресу та номер телефону засобу розміщення, його тип, режим харчування (при розміщенні в готелі вказати його категорію, згідно з сертифікатом відповідності); перелік послуг, загальну ціну послуг, передбачених договором, номер підтвердження бронювання розміщення; умови та причини, які можуть слугувати підставою для розірвання договору надання туристичних послуг.

Ваучер виписується туристу або групі туристів на весь комплекс обслуговування або на окремі послуги.

Порядок заповнення та використання бланку туристичного ваучера.

Ваучер — форма письмового договору на туристичне або екскурсійне обслуговування, яка може використовуватися відповідно до Закону України «Про туризм» (із змінами).

Бланки ваучера заповнюються:

— на надання послуг на території України — державною мовою або мовою національних меншин України;

— на надання послуг за межами України — мовою, передбаченою зовнішньоекономічним контрактом.

— Бланки ваучерів заповнюються розбірливим почерком уручну, за допомогою друкарської машини або комп'ютерної техніки. Відповідальність за якість і розбірливість заповнення бланка ваучера несе суб'єкт туристичної діяльності — власник ваучера.

— При заповненні бланка ваучера зазначення всіх даних,

— Ваучер заповнюється у трьох примірниках за єдиним порядковим номером.

— Усі примірники ваучера завіряються підписом керівника суб'єкта туристичної діяльності або вповноваженого ним належним чином представника і скріплюються печаткою туроператора/турагента.

— Ваучер з виправленнями, незаповненими або неповністю заповненими пунктами, без підпису керівника або вповноваженого ним належним чином представника, без печатки або з нечіткою печаткою може бути визнаний недійсним в установленому чинним законодавством порядку.

Інформаційні, облікові, розрахункові та звітні туристичні документи.

До **інформаційних** документів належать такі, що містять інформацію про хід продажів, графік проведення подорожі, конкретні умови обслуговування, підтверджують його бронювання, а також повідомляють про зміни й ануляції. Це туристичне повідомлення може бути передане у вигляді факсу, телексу, електронного листа, у кодованому вигляді тощо. Туристичного повідомлення містить детальну інформацію про тур і характеристику клієнта.

Облікові документи служать для відміток про реально отримане туристичне обслуговування під час подорожі і в подальшому виступають підставою для розрахунків між приймаючою та направляючою фірмою, а також — між фірмою і туристами. У ролі облікового документа може виступати туристичний ваучер, картки туриста для туристів-індивідуалів, листи обслуговування і маршрутні ордери для груп туристів.

Основними документами, що використовуються як для **розрахунків** із підприємствами обслуговування туристів, так і при розрахунках між туристичними фірмами-партнерами, є рахунки-фактури. Але в деяких організаціях використовуються також книжки підтвердження виконання замовлень на обслуговування, що мають вигляд чекових книжок із певною кількістю зброшурованих і пронумерованих подвійних сторінок.

Звітні документи можна поділити на внутрішньофірмові, які служать для аналізу витрат на туристичну подорож і використання виділених на неї коштів або мають маркетинговий характер — вивчення якості продукту, і зовнішні, що є формою державної статистичної звітності. їх види, порядок заповнення та подання визначаються Наказом Державного комітету статистики України.

ПЕРЕВІРИМО СЕБЕ:

Дати відповідь на питання. Зробити конспект та скинути виконане завдання на електронну пошту: olenka.korostil@ukr.net

- а) Назвіть основні види туристичних документів?
- б) Що таке туристичний ваучер?
- в) Що повинен містити туристичний ваучер?
- г) Що таке інформаційні документи?
- д) Що таке облікові документи?
- е) Як поділяють звітні документи?